

STØTTET AF

Froafgiftsfonden

Alm. rajgræs betaler bedst for svampebekæmpelse

Svampebekæmpelse i græsfrøafgrøder: Der er stor forskel i arternes betaling for svampebekæmpelse. I rajgræs er der ofte opnået høje merudbytter, mens merudbytterne i strandsvingel er meget variable.

Konsulenten

- Ghita C. Nielsen
- Landskonsulent, Seges
- gcn@seges.dk
- Planteværn, pesticider, skadedyr, insekter, svampesygdomme, vækstregulering og sprøjteteknik
- Lovgivning pesticider
- Integreret plantebeskyttelse

Sagen kort

- I rajgræs er der ofte opnået høje merudbytter for svampebekæmpelse omkring skridning.
- I engrapgræs har det været rentabelt at bekæmpe rust.
- I strandsvingel har merudbytterne været meget varierende.
- I rødsvingel er der de senere år hyppigere set bladpletsvampe.
- Flere midler forventes forbudt om få år, men der er nye midler i afprøvning.

Af Ghita Cordsen Nielsen

Svampebekæmpelse i alm. rajgræs har i de senere års forsøg i gennemsnit resulteret i omkring 1.200 til 1.400 kr. pr. hektar i nettomerudbytte, og bekæmpelsen hører således til en af de mest rentable sprøjtninger i landbrugsafgrøder. Foruden bekæmpelse af svampe kan der måske være tale om en fysiologisk effekt.

Det er sprøjtningen omkring begyndende skridning, som især har givet høje merudbytter. Der har været en tendens til et højere nettomerudbytte med Bell + Comet Pro end med ren Bell, men der har ikke været sikre forskelle på de to løsninger. Der har ikke været sikre forskelle på Bell + Comet Pro og Viverda + Ultimate S.

Fra praksis er der meldinger om lidt senere høst ved brug af Comet Pro (indgår også i Viverda). Anvend omkring 0,45-0,6 liter Bell, 0,45-0,6 liter Viverda + 0,5-0,6 liter Ultimate eller 0,3-0,45 Bell + 0,15 liter Comet Pro. Ved en tidlig bekæmpelse kan anvendes Orius.

Udviklingen af svampesygdomme i rajgræs kan følges i registreringsnettet på www.landbrugsinfo.dk/regnet.

Engrapgræs betaler for rustbekæmpelse forår

I engrapgræs har der været betaling for bekæmpelse af rust om foråret, hvor Orius har god effekt. Ca. 50 procent af de senere års forsøg med svampebekæmpelse om foråret har været rentable i engrapgræs.

Der er netop startet en ny forsøgsplan med efterårsbekæmpelse af rust for at belyse, om kraftige angreb om efteråret kan påvirke udbyttet i svagt udviklede marker. Folicur Xpert har en mindre anvendelse og kan anvendes om efteråret i frøgræs.

Der er netop startet en ny forsøgsplan med efterårsbekæmpelse af rust for at belyse, om kraftige angreb om efteråret kan påvirke udbyttet i svagt udviklede marker. Folicur Xpert har en mindre anvendelse og kan anvendes om efteråret i frøgræs.

Merudbytter i strandsvingel varierer

I strandsvingel har merudbytterne for svampebekæmpelse været meget varierende, og i mange forsøg er der ikke opnået sikre merudbytter.

Knap 40 procent af de senere års forsøg med svampebekæmpelse har været rentable. Meldug og bladplet optræder, hvor bladplet tillægges størst betydning og optræder i fugtige år. Der kan mod bladplet anvendes Bell/Bell+ Comet Pro/Viverda + Ultimate i samme doser som nævnt under rajgræs. Mod meldug kan f.eks. anvendes Orius.

Flere forsøg i rødsvingel

I rødsvingel er der de senere år

Angreb af Ascochyta bladplet i rødsvingel. Indsat billede: De små sorte såkaldte pyknider (sporebeholdere) af Ascochyta bladplet kan ses med en lup, men sporeindholdet kan kun ses i mikroskop. Foto: Ghita Cordsen Nielsen.

hyppigere set angreb af bladplet-svampe, og forsøg med bekæmpelse er blevet iværksat.

Der er opnået rentable merudbytter i nogle forsøg for behandling med Bell+ Comet medio maj, men flere forsøg er nødvendige. Bell er ikke godkendt i rødsvingel, men Viverda (indeholder Bell + Comet Pro) er godkendt. Det

KONSULENTENS ANBEFALINGER

Undersøg jævnlige markerne for rust, meldug og bladplet. Rust er ofte mest tabsvoldende

I rajgræs kan udviklingen af svampe følges i registreringsnettet: www.landbrugsinfo.dk/regnet

Til svampebekæmpelse i rajgræs anbefales Bell, Bell + Comet eller Viverda + Ultimate. Ved en tidlig bekæmpelse kan der anvendes Orius

Til svampebekæmpelse i engrapgræs kan fx anvendes Orius

Hvis der er bekæmpelsesbehov mod bladplet i strandsvingel anbefales Bell, Bell + Comet eller Viverda + Ultimate, mens meldug bekæmpes med f.eks. Orius

er ved at blive undersøgt hvilke svampe, som optræder. Der er blandt andet fundet angreb af en bladpletsvamp, som på engelsk hedder Ascochyta leaf blight, se foto.

I tabel 1 ses en oversigt over svampemidler i frøgræs. Opfodring af halm er ikke tilladt ved anvendelse af nogen af midlerne.

Det kan du gøre

Orius Max 200 EW har erstattet Orius 200 EW. Midlerne er identiske, men Orius 200 EW er afmeldt og må anvendes og opbevares indtil 11. august 2020.

Nye midler på vej

Der er risiko for, at flere triazololer bliver forbudt fremover, blandt andet epoxiconazol, som indgår i Bell og Viverda, hvor 2020 eller 2021 kan blive sidste sæson for anvendelse. For tebuconazol (indgår i Orius, Folicur Xpert) kan 2021 blive sidste sæson. Der kan dog ske forsinkelser i revurderingsprocessen, så det bliver senere.

I forsøgene i 2019 indgår flere nye svampemidler i rajgræs nemlig Balaya, som indeholder det nye triazol Revysol og Comet Pro. Derudover indgår Entargo, som indeholder SDHI-midlet boscalid, som indgår i Bell og Viverda. Firmaet forventer begge midler godkendt til frøgræs til sæson 2021. Univoq er et andet nyt middel med ny virkemekanisme, som indeholder Inatreq og Proline.

Endelig indgår Propulse blandet med Comet Pro i forsøgene, og firmaet angiver en forventet godkendelse for Propulse i frøgræs til sæson 2021.

Tabel 1: Godkendte svampemidler i frøgræsarter.

Middel	Godkendt i	Normaldosis	Maks. antal behandlinger pr. sæson	1,0 l bidrager i triazolregnskab med, procent	Effekt sortrust, gulrust, brunrust (0-3 skala)	Effekt kronrust, engrapgræs-rust (0-3 skala)	Effekt bladplet (Drechslera/Mastigosp.) ¹⁾ (0-3 skala)	Effekt meldug (0-3 skala)
Amis-tar/Mirador	Frøgræs	0,5	1.r dog maks. 0,5 l/sæson	0	xx	x	xxx	x ²⁾
Bell	Rajgræs, strandsvingel, engrapgræs, hundegræs	1,5	l.r	54	xxx	xxx	xxx	xx
Comet Pro	Rajgræs, engrapgræs, hundegræs, strandsvingel, engsvingel, rødsvingel, bakkesvingel	1,25	l.r	0	xx	x	xxx	x ²⁾
Folicur Xpert	Frøgræs	0,5	2	64	xxx	xxx	xxx	xx(x)
Orius	Frøgræs	1,25	l.r	80	xxx	xxx	xxx	xx(x)
Talius	Alm. rajgræs, rødsvingel, strandsvingel	0,25	2, maks. 0,25 l/sæson	0	-	-	-	xx(x)
Viverda	Frøgræs	1,25	1.r dog maks. 1,5 l/sæson	40	xxx	xxx	xxx	xx

l.r.= ingen restriktioner

1) Bladpletsvampe dækker over de mest udbredte arter, men for visse bladpletsvampe kan effekterne være anderledes.

2) Grad af resistensudvikling hos meldug mod strobiluriner er ukendt.